

ทักษะทางการเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Financial literacy of students who apply for student loans at

Udon Thani Rajabhat University

ลดา พิศกุล¹, อารยา โพธิศิริ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 2) ศึกษาทักษะทางการเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สุ่มตัวอย่างแบบง่าย ได้จำนวนตัวอย่าง 361 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิง ร้อยละ 64.50 เป็นชาย ร้อยละ 35.5 อายุเฉลี่ย 20.60 ปี คณะครุศาสตร์ ร้อยละ 18.60 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 22.40 คณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 18.6 คณะวิทยาการจัดการ ร้อยละ 30.0 คณะเทคโนโลยี ร้อยละ 7.20 กลุ่มตัวอย่าง มีทักษะทางการเงิน 3 ด้าน ดังนี้ 1) มีความรู้ทางการเงินระดับสูง (3-4 คะแนน) ร้อยละ 78.9 ความรู้ทางการเงินระดับต่ำ (0 – 2 คะแนน) ร้อยละ 21.10 ความรู้ทางการเงินต่ำสุดได้แก่ ความรู้ด้านมูลค่าของเงินตามกาลเวลา โดยมีผู้ตอบผิดสูงสุด ร้อยละ 60.3 2) มีพฤติกรรมการออมเงิน ร้อยละ 82.0 ไม่มีการออมเงิน ร้อยละ 18.00 3) มีทัศนคติที่ดีต่อการออม ร้อยละ 72.9 ทัศนคติ มีความสุขจากการใช้เงินมากกว่าเก็บออม ร้อยละ 27.10

คำสำคัญ : ทักษะทางการเงิน , กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา

Abstract

The purposes of this study are to 1) study general characteristics of students who apply for student loan at Udon Thani Rajabhat University, and 2) study financial literacy level of students receiving student loan. This study employs questionnaire as a research instrument. The sample is selected by simple random sampling method. The number of samples is 361 students. Statistics employed in this research is percentage, arithmetic mean and standard deviation.

According to the research result, there are 64.50% female and 35.50% male in the sample. The averaged age is 20.60% years old. Classified, the sample is consisted of faculty of education, 18.60% faculty of humanities and sciences, 22.40% faculty of science, 18.60% faculty of management

¹ นักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

² อาจารย์ที่ปรึกษา

science, 30.00% of technology, 7.20%. For financial literacy. 1) The first level is the higher level with score of 3 – 4 accounting for 78.90% of the sample. The second level is the lower level with score of 0 – 2 accounting for 21.10% of the sample. The lowest financial knowledge is time value of money having the highest wrong answers (60.30%). 2) 82% of the sample has savings, behavior while 18% does not. 3) 72.90% of them has a good attitude towards savings, while 27.10% feels better off spending.

Keywords: Financial literacy , student loan

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การศึกษาถือเป็นการลงทุนในทุนมนุษย์ เนื่องจากการใช้ทรัพยากรในปัจจุบัน เพื่อก่อให้เกิดรายได้ และความพึงพอใจที่ต้องการในอนาคต แนวความคิดเรื่องทุนมนุษย์ได้พัฒนามาจากทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์แรงงาน ว่าด้วยความแตกต่างของคุณภาพแรงงาน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วในระบบเศรษฐกิจการเพิ่มผลผลิตสามารถเพิ่มได้ โดยเพิ่มปริมาณแรงงานหรือปริมาณทุน ในฐานะที่เป็นปัจจัยการผลิต แต่ในขณะเดียวกัน อาจเพิ่มผลผลิตได้โดยไม่ต้องเพิ่มปริมาณปัจจัยการผลิต แต่ทำได้โดยเพิ่มคุณภาพของปัจจัยการผลิตนั้นๆแทนได้ ข้อสนับสนุนประเด็นดังกล่าวคือ การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของประเทศตะวันตกในระยะหลังๆ มีอัตราสูงกว่าการเพิ่มขึ้นของปริมาณปัจจัยการผลิต ทั้งด้านแรงงาน และด้านทุนอย่างมาก ส่วนเกินที่เกิดขึ้นนี้ เป็นเรื่องของคุณภาพแรงงานหรือ ทุนมนุษย์ ซึ่งจะเพิ่มขึ้นทุกๆปี เนื่องจากผลของการศึกษาอบรม และประสบการณ์ในการทำงาน (โชคชัย เดชรอด, 2549)

พฤติกรรมสำคัญสำหรับการลงทุนในทุนมนุษย์คือ การศึกษา อันเป็นการลงทุนในตัวบุคคล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและมีกำไรสูงสุด รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาเป็นจำนวนมาก ข้อมูลรายจ่ายด้านการศึกษา ปี 2551-2559 พบว่า ประเทศไทยมีงบประมาณด้านการศึกษาสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 6.10 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ สูงกว่าประเทศ สมาชิกองค์การความร่วมมือเพื่อเศรษฐกิจและพัฒนา (OECD) ที่ลงทุนเพียงร้อยละ 5.2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ขณะที่งบประมาณด้านการศึกษาต้องงบประมาณแผ่นดินคิดเป็นหนึ่งในสี่ของงบประมาณแผ่นดิน ถือว่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยโลกและกลุ่ม (OECD) (ชัยฤทธิ์ ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ, 2561)

นอกจากการลงทุนทางการศึกษาของรัฐบาลแล้ว การลงทุนที่เป็นค่าใช้จ่ายของผู้เรียนโดยเฉพาะของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยยังสูงมากผู้ที่ฐานะไม่ดีจึงไม่สามารถเข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ ดังนั้น รัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี คือนายชวน หลีกภัย จึงได้ริเริ่มให้มีการจัดตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ขึ้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2538 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2539 โดยให้เงินกู้ยืมแก่นักเรียน นักศึกษา ซึ่งมาจากครอบครัวที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จนถึงระดับปริญญาตรีในประเทศ เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาด้วยการให้เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างศึกษา เพราะการศึกษาคือการลงทุน ที่ต้องอาศัยปัจจัยหลายๆ ด้านประกอบกัน ทั้งร่างกาย พลังใจ และพลังทรัพย์ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์และประสบผลสำเร็จได้ตามต้องการ ปัจจัยทางด้านทุนทรัพย์ ถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาเล่าเรียน (นัฐนัย โยบัว, 2556)

การติดตามผลการดำเนินงานของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่ายังมีปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องของจำนวนเงินที่รัฐบาลจัดสรรไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนนักศึกษาที่ต้องการกู้ เนื่องจากนักศึกษาที่กู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว ไม่นำเงินมาชำระคืนเมื่อถึงกำหนดชำระซึ่งส่งผลโดยตรงกับผู้ที่ต้องการกู้ยืม

เงินในรุ่นต่อไป เพราะไม่ใช่แค่การค้างชำระหนี้เพียงอย่างเดียว แต่เท่ากับว่าได้ตัดโอกาสของผู้กู้รายใหม่ที่ขาดแคลนให้มีสิทธิได้น้อยลง เกิดปัญหาการเบี้ยวหนี้ไม่ยอมชำระ จนเดือดร้อนไปถึงผู้ค้ำประกันเงินกู้และถูกฟ้องร้องยึดทรัพย์เป็นจำนวนกว่า 1.2 ล้านคดี มูลค่าหนี้ 4.8 หมื่นล้านบาท (จรรยา วรขันธ์, 2560) อีกทั้งปัจจุบันได้มีชาวสะเทือนใจ กรณีครูวิภา บานเย็น ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันให้แก่แก่นักเรียนอันเป็นลูกศิษย์ที่เป็นผู้กู้ตั้งแต่ปี 2541 – 2542 จำนวน 60 ราย แต่มีลูกศิษย์ที่ค้างชำระหนี้ กยศ จนทำให้ครูวิภา บานเย็น ถูกฟ้องดำเนินคดี ให้รับผิดชอบขอชดใช้เงินในฐานะผู้ค้ำประกัน

การกู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ของนักเรียนนั้น เป็นหนี้สินจากการลงทุนในทุนมนุษย์ และเป็นหนี้สินที่เกิดขึ้นตั้งแต่ยังไม่มีการทำงานประจำทำ ผู้กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงมีต้นทุนในการลงทุนทางการศึกษาที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้กู้ยืม และมีภาระที่ต้องจ่ายคืนเมื่อมีงานทำ ผู้กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา จึงควรมีทักษะทางการเงินที่ดีพอจึงจะสามารถชำระหนี้คืนให้กับกองทุนกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ ตลอดจนสามารถจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของตนเอง และครอบครัวให้มีประสิทธิภาพอันนำไปสู่ความมั่นคงของชีวิตต่อไปในอนาคต ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะทางการเงิน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ทางการเงิน 2) พฤติกรรมทางการเงิน 3) ทักษะทางการเงิน ตามแนวทางของ องค์การความร่วมมือเพื่อเศรษฐกิจและพัฒนา (The organization for Economic co-operation and Development:OECD) (ธนาคารแห่งประเทศไทย , 2556) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาทักษะทางการเงินของนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีระดับปริญญาตรีที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ภาคปกติทั้ง 5 คณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ และคณะเทคโนโลยี ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 13,331 คน (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2561) ขนาดตัวอย่างที่ใช้จำนวน 361 คน ซึ่งกำหนดโดยสูตร Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 โดยทำการสุ่มแบบง่าย ด้วยการจับฉลากแบบไม่ทดแทน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ที่พักอาศัย อาชีพบิดา อาชีพมารดา รายได้บิดา รายได้มารดา สถานภาพสมรสของบิดามารดา การทำงานระหว่างเรียน รายได้จากการทำงานระหว่างเรียน จำนวน 14 ข้อคำถาม เป็นคำถามเลือกตอบ 9 ข้อคำถาม เป็นคำถามเติมคำในช่องว่าง 5 ข้อคำถาม ส่วนที่ 2 เป็นคำถามทักษะทางการเงิน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1) ความรู้ทางการเงิน เป็นคำถามให้เลือกตอบจำนวน 4 ข้อคำถาม 2) พฤติกรรมทางการเงิน 18 ข้อ เป็นคำถามให้เลือกตอบจำนวน 18 ข้อคำถาม 3) ทักษะทางการเงิน เป็นคำถามประเมิน 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อคำถาม

นำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ไม่ตกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น ได้ค่า Alpha เท่ากับ .8095

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ใช้วิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุชั้นปีที่ศึกษา คณะวิชา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ที่พักอาศัย อาชีพบิดาและมารดา รายได้ของบิดาและมารดา สถานภาพสมรสของบิดาและมารดา การทำงานระหว่างเรียนของนักศึกษา รายได้จากการทำงานระหว่างเรียน ทักษะทางการเงิน 3 ด้าน 1) ด้านความรู้ทางการเงิน 2) พฤติกรรมทางการเงิน 3) ทศนคติทางการเงิน

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไป

นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เป็นชาย ร้อยละ 35.5 หญิง ร้อยละ 64.50 อายุเฉลี่ย 20.60 ปี ชั้นปี 4 ร้อยละ 22.70 ชั้นปี 2 ร้อยละ 29.10 ชั้นปี 1 ร้อยละ 18.13 ชั้นปี 3 ร้อยละ 15.5 และชั้นปี 50 ร้อยละ 4.70 สังกัดคณะวิทยาการจัดการสูงสุด ร้อยละ 30.0 รองลงมาได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ ร้อยละ 22.4 และคณะครุศาสตร์ ร้อยละ 18.60 ตามลำดับ นักศึกษาที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 4,789.75 บาท ที่พักอาศัยในหอพักนอกมหาวิทยาลัยสูงสุด ร้อยละ 26.60 อาชีพบิดามารดาสูงสุด คือ เกษตรกร ร้อยละ 45.50 มีรายได้เฉลี่ย 21,714.16 บาท บิดามารดา มีสถานภาพสมรสและอยู่ด้วยกันสูงสุดร้อยละ 76.70 นักศึกษาทำงานระหว่างเรียนร้อยละ 19.10 มีรายได้จากการทำงานระหว่างเรียนเฉลี่ยเดือนละ 3,495.37 บาท

ทักษะทางการเงิน

ความรู้ทางการเงินในระดับสูง (3 – 4 คะแนน) ร้อยละ 78.9 ความรู้ทางการเงินในระดับต่ำ (0 – 2 คะแนน) ร้อยละ 21.1 ด้านพฤติกรรมทางการเงิน มีการออม ร้อยละ 82.00 ไม่มีการออม ร้อยละ 18.00 ไม่มีการจดบันทึก รายรับ – รายจ่าย สูงสุด ร้อยละ 75.1 มีการจดบันทึก รายรับ – รายจ่าย ร้อยละ 24.9 ด้านทัศนคติ มีทัศนคติที่ดีต่อการเก็บออม ร้อยละ 72.9 ทัศนคติมีความสุขในการใช้เงินมากกว่าเก็บออม ร้อยละ 27.1

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านความรู้

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีความรู้ทางการเงินในระดับต่ำ (0 – 2 คะแนน) ร้อยละ 21.10 มีความรู้ทางการเงินในระดับสูง (3 – 4 คะแนน) ร้อยละ 78.90 เนื่องจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีย่อมมีความรู้สูงกว่าประชาชนทั่วไป อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความรู้ เรื่องค่าของเงินตามกาลเวลา พบว่ามีผู้ตอบผิดสูงสุด ร้อยละ 60.30 ทั้งนี้เนื่องจากความรู้เรื่อง ค่าของเงินตามกาลเวลา เป็นความรู้เฉพาะทางด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน จึงทำให้ผู้ที่ไม่ได้ศึกษามาทางด้านนี้โดยเฉพาะจะไม่เข้าใจเรื่องค่าของเงินตามกาลเวลา

2. พฤติกรรมทางการเงิน

นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีการจัดสรรเงินออม ร้อยละ 82.0 ไม่มีการจัดสรรเงินออม ร้อยละ 18.0 มีการออมต่อเดือนระหว่าง 200 – 500 สูงสุด ร้อยละ 52.10 และในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา มีวิธีการเก็บออมเป็นเงินสดสูงสุด ร้อยละ 63.40 เนื่องจากการเก็บออมของนักศึกษามีจำนวนไม่มากจึงเก็บออมในรูปเงินสด ให้มี

จำนวนมากพอ แล้วจึงนำไปฝากธนาคาร มีการจดบันทึกรายรับ-รายจ่าย เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนทางการเงิน พบว่า ไม่มีการจดบันทึก รายรับ-รายจ่าย สูงสุด ร้อยละ 75.1 เนื่องจากเห็นว่าไม่มีประโยชน์ เสียเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์รัก พุ่มเจริญ (2559) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรที่ไม่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนสูงถึง 55.4 เนื่องจากเกษตรกร เห็นว่า ไม่สามารถนำผลการบันทึกมาใช้ประโยชน์ต่อได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุภาภรณ์ วิริยกิจจำรูญ (2556) ที่ศึกษา แนวทางการส่งเสริมศักยภาพการทำบัญชีครัวเรือนที่เหมาะสมของชุมชนสันลมจอย ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า การทำบัญชีครัวเรือนไม่สามารถนำประโยชน์ได้จริงและสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิติคุณพัฒน์ ล้อมฉิมพลี (2557) ที่ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนชุมชนบ้านปากครองบางโพธิ์เหนือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คำว่าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระมงกุฎเกล้า พบว่า การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและเสียเวลา

3. ด้านทัศนคติทางการเงิน

นักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา มีทัศนคติที่ดีต่อการออม ร้อยละ 72.9 ทัศนคติมีความสุขในการใช้เงินมากกว่าเก็บออม ร้อยละ 27.1 เนื่องจากนักศึกษาที่กู้ยืมเงินกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ทำอาชีพเกษตรมีรายได้ต่ำขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้รับการปลูกฝังและค่านิยมในการเก็บออม จึงมีทัศนคติที่ดีต่อการเก็บออมเพื่อประโยชน์ในวันข้างหน้า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ทักษะด้านความรู้ นักศึกษามีความรู้ทางการเงินในระดับสูง(3-4 คะแนน) ร้อยละ 78.9 ความรู้ทางการเงินในระดับต่ำ(0-2 คะแนน) ร้อยละ 21.1 โดยความรู้ทางการเงินที่มีผู้ตอบผิดสูงสุด ได้แก่ ค่าของเงินตามกาลเวลา ร้อยละ 60.3 ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานีควรจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางการเงิน โดยเฉพาะเรื่องค่าของเงินตามกาลเวลาซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องดอกเบี้ยและเงินเฟ้อด้วย

2. ทักษะด้านพฤติกรรมทางการเงินพบว่า นักศึกษาไม่มีการจดบันทึก รายรับ-รายจ่ายสูงถึง ร้อยละ 75.1 ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานีควรจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมการจดบันทึกบัญชีและเห็นถึงความสำคัญในการจดบัญชี เพื่อจะให้นักศึกษามีข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

กิติคุณพัฒน์ ล้อมฉิมพลี. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนชุมชนบ้านปากครองบางโพธิ์เหนือจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระมงกุฎเกล้า.

จรัญญา วงษ์พรหม. (2560). การชำระหนี้ กยศ. ค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2560, จาก [http:// www.khaosod.co.th](http://www.khaosod.co.th),

ชัยยุทธ์ ปัญญาสวัสดิ์สุทธิ. (2561). โครงการพัฒนาระบบการจัดการทรัพยากรเพื่อพัฒนาสุขภาพและการศึกษา
ของนักเรียนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สืบค้นเมื่อ 18 กันยายน 2561 จาก www.thaipublica.org/2018

โชคชัย เดชรอด. (2549). มูลค่าปัจจุบันสุทธิจากการกู้ยืมเงินเพื่อการเดินทางไปทำงานต่างประเทศของแรงงานไทย.
วารสารวิจัยและพัฒนาในพระบรมราชูปถัมภ์, 1 (2), 58-73.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). รายงานการสำรวจทักษะทางการเงินของคนไทยปี 2556.

นฐนัทธ์ ไยบัว. (2556). การศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินของนักศึกษากองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา (รายงานการ
วิจัย) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาภาคพายัพเชียงใหม่.

พิมพ์รัก พุ่มเจริญ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการจัดการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรและ
แนวทางในการส่งเสริมให้มีการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย ที่เหมาะสม. ค้นคว้าอิสระ หลักสูตร
บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภาภรณ์ วิริยกิจจำรูญ. (2556). แนวทางการส่งเสริมศักยภาพการทำบัญชีครัวเรือนที่เหมาะสมของชุมชนสันลม
จอย ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาพายัพ : เชียงใหม่.